

REGLAMENT DE FUNCIONAMENT DE LA CLÍNICA JURÍDICA I CRIMINOLÒGICA DE LA UNIVERSITAT JAUME I DE CASTELLÓ

(Aprovat en la sessió número 4/2021 del Consell de Govern de 23/04/2021)

PREÀMBUL

La *Clínica Jurídica i Criminològica de la Universitat Jaume I* (d'ara en avant la Clínica) constitueix un espai d'aprenentatge en el qual l'estudiantat participant posa en pràctica els coneixements adquirits al llarg de la seua formació de grau i de postgrau, a través del desenvolupament d'una experiència en què actuen com a juristes i criminòlogues o criminòlegs professionals, estudiant i resolent casos pràctics reals plantejats per sol·licitants també reals, sota la tutoria i supervisió de professorat universitari i professionals de l'àmbit jurídic i criminològic. En el desenvolupament d'aquesta labor s'actuarà sense ànim de lucre i sense envair les matèries en les quals es requereix assistència d'aquest tipus de professionals, a fi d'evitar conductes que puguen ser considerades competència deslleial.

La metodologia docent de la Clínica persegueix formar l'alumnat en les competències, habilitats i destreses pròpies de professionals del dret i la criminologia, enfrontant-lo amb els dilemes ètics que poden donar-se en l'exercici d'aquestes professions, així com amb els problemes de la realitat social, especialment dels col·lectius més desfavorits. Es pretén també aconseguir professionals més conscients amb determinats sectors de la realitat social, formant-los en el compromís social i la sensibilització davant les desigualtats, a fi que adquirisquen una major consciència cívica i exercisquen així la responsabilitat social que la Universitat Jaume I, com a institució pública docent que és, està cridada a complir.

La Clínica té el seu origen en un projecte de millora educativa de centre que ha sigut concedit en el curs acadèmic 2019/2020. La creació i aprovació de la proposta de Reglament ha sigut aprovada per la Junta de la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques en la sessió núm. 1/2021, celebrada en data 3 de març 2021. La labor que l'alumnat participant durà a terme es desenvoluparà íntegrament en la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques de la Universitat Jaume I i serà dirigida per les tutores i tutors corresponents i, si escau, supervisora o supervisor. Durant aquest període es funda i s'organitza la Clínica.

L'objectiu és oferir una activitat de consulta dirigida a ciutadanes i ciutadans particulars, organitzacions socials i entitats institucionals que actuen en la promoció i defensa dels drets

de les persones o col·lectius menys afavorits, en risc d'exclusió social o que tinguen recursos insuficients per a accedir a un assessorament jurídic per a la defensa dels seus drets en totes aquelles qüestions en les quals no siga preceptiva la intervenció de professionals, així com la intervenció en processos participatius i la redacció d'estudis i anàlisis en altres àmbits d'interès per a la societat, ja siguen d'àmbit jurídic o criminològic.

L'assessorament prestat no té la qualificació professional d'una advocada o advocat, d'un criminòleg o criminòloga o d'altres professionals de l'àmbit jurídic. El caràcter no professional de l'estructura de la Clínica determina que no puga encarregar-se de cap mena de representació o gestió d'assumptes davant instàncies judicials o òrgans administratius ni enfront de terceres parts.

La necessitat de dotar la Clínica d'unes regles de funcionament clares i precises que delimiten l'activitat de totes les persones involucrades en aquesta, docents i estudiantat, fa imprescindible comptar amb un Reglament que en definisca l'estructura i les maneres d'actuació, així com la seua integració en la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques de la Universitat Jaume I, en el marc de la normativa vigent.

CAPÍTOL I. DEFINICIÓ I ÀMBIT D'APLICACIÓ

Article 1. Naturalesa i àmbit d'actuació de la Clínica Jurídica i Criminològica

La Clínica Jurídica i Criminològica de la Universitat Jaume I s'integra en la seua Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques com a espai de formació pràctica i unitat d'investigació en relació amb la metodologia d'ensenyament de clínica jurídica i criminològica (*Clinical Legal and Criminological Education*) i com a activitat gratuïta a la comunitat.

La Clínica gaudeix d'autonomia per a abordar des del prisma jurídic, social i criminològic tots els temes que considere d'interès per al desenvolupament dels seus objectius.

Article 2. Representació

Els acords i convenis de la Clínica amb entitats i organismes diversos per a la realització d'activitats d'aprenentatge actiu i de formació pràctica per l'estudiantat de grau i postgrau, els signarà el Rectorat, que podrà delegar la signatura en la Direcció de la Clínica.

Article 3. Objectius

Són objectius de la Clínica:

1. Promoure i millorar l'aprenentatge actiu i la formació pràctica de l'alumnat de la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques i, si escau, de la resta de centres de la Universitat Jaume I, mitjançant el desenvolupament d'activitats professionals.
2. Contribuir a la formació de professionals crítics amb el sistema i sensibles a la idea de justícia social en el context sociopolític.
3. Potenciar el contacte directe amb la realitat social objecte de la intervenció professional.
4. Incentivar el compromís i la dedicació com a pressupòsits de l'èxit.
5. Aprofundir en l'aprenentatge col·laboratiu i en una formació holística de l'alumnat.
6. Promoure en l'alumnat la consciència social, els valors ètics i el compromís en defensa dels drets humans i de les persones o col·lectius amb recursos insuficients i/o en risc d'exclusió social.
7. Promoure la col·laboració entre les institucions acadèmiques i professionals de l'àmbit jurídic, així com amb les associacions i els col·legis professionals.
8. Promoure la col·laboració entre la Universitat Jaume I i les organitzacions governamentals i no governamentals que actuen en la promoció i defensa dels drets de les persones i col·lectius, especialment d'aquelles amb recursos insuficients i/o en risc d'exclusió social.
9. Promoure la col·laboració entre la Universitat Jaume I i les entitats i organitzacions que defensen interessos de la societat i la ciutadania, com ara la igualtat, la transparència, el medi ambient o els drets dels animals, entre altres.
10. Promoure la transferència del coneixement i la responsabilitat social de la Universitat Jaume I.
11. Intervindre en processos participatius de diversa índole.

Article 4. Metodologia

El desenvolupament de les accions de la Clínica s'ajustarà a la següent metodologia:

1. Realització d'activitats formatives i informatives, com ara seminaris, tallers de treball, jornades, o qualsevol altra que servisca als objectius de la Clínica.
2. Creació, manteniment i atenció d'un punt d'orientació juridicosocial i criminològica a les persones i entitats destinatàries de l'activitat de la Clínica en les matèries que s'ajusten als seus objectius.
3. Elaboració de documents que recullen el resultat de l'estudi dut a terme que, en funció del tipus de demanda plantejada, podrà ser, entre altres: una resposta o

contestació o consulta breu, un informe en casos de fons o consultes de major importància, un protocol d'actuació davant la violació d'algun dret, una guia divulgativa de drets i deures, estudis, intervencions formals en processos participatius o al·legacions públiques davant la creació de determinades normes.

4. Elaboració de textos formatius i de qualsevol altre material que servisca per a l'aprenentatge de la metodologia clínica.
5. Elaboració de convenis i acords de col·laboració amb institucions i entitats que servisquen a la realització dels objectius de la Clínica.
6. Participació en congressos, jornades i seminaris, tant nacionals com internacionals.
7. Col·laboració i treball en xarxa amb altres clíniques universitàries, espanyoles o estrangeres.
8. Sol·licitud/participació en projectes d'investigació, nacionals i internacionals, xarxes d'institucions i moviments clínics que comparteixen els mateixos objectius.
9. Manteniment d'una pàgina web, així com la utilització de les xarxes socials i qualsevol altre mitjà que es considere adequat per a la difusió de les activitats i els resultats de la Clínica.
10. Qualsevol altres activitats que servisquen als objectius de la Clínica.

Article 5. Seccions de la Clínica

1. La Clínica estarà integrada per les següents seccions:
 - a) Secció de Drets Humans i Interès Públic.
 - b) Secció d'Estrangeria i Interès Particular.
 - c) Secció de Dret Penal i Criminològic.
 - d) Secció de Dret Laboral.
2. Les seccions de la Clínica podran modificar-se per acord pres per la Comissió de Coordinació Acadèmica, del qual s'haurà d'informar la Junta de Facultat.
3. La metodologia seguida en cadascuna de les línies ha d'ajustar-se a les necessitats específiques de cadascuna, d'acord amb l'assumpte plantejat, i ha de finalitzar amb una resposta escrita, que pot revestir qualsevol de les formes esmentades en l'article 4.3 d'aquest Reglament.

CAPÍTOL II. ORGANITZACIÓ, ESTRUCTURA I FUNCIONAMENT

Article 6. Estructura organitzativa

L'equip de membres que participa i desenvolupa la Clínica s'estructura en els següents òrgans:

- a) La Coordinació Acadèmica.
- b) Una persona responsable acadèmica de cadascuna de les seccions que la integren.
- c) La Comissió de Coordinació Acadèmica.

Participen també en les activitats de la Clínica:

- a) El personal docent amb funcions de tutoria, que podran ser o no membres dels projectes d'innovació docent que es presenten des de la Clínica.
- b) Estudiantat matriculat en l'assignatura de Pràctiques Acadèmiques Externes, de Treball de Final de Grau o de Treball de Final de Màster, i voluntàries o voluntaris.

Article 7: Funcions i competència de la Coordinació Acadèmica

1. La Coordinació Acadèmica, l'exercirà professorat del sector jurídic de la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques amb dedicació a temps complet.
2. La Coordinació Acadèmica tindrà una duració de tres anys, renovable per períodes iguals. Serà nomenada per la rectora o rector a proposta de la degana o degà de la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques, oïda la Comissió de Coordinació Acadèmica. En el nomenament de la Coordinació Acadèmica s'ha de determinar, si escau, els efectes administratius i econòmics. Aquests últims s'han de consignar, tret que es dispose una altra cosa, a càrrec del Pla estratègic del centre.
3. La Coordinació Acadèmica serà responsable del projecte clínic. Entre les seues funcions es troben:
 - a. Dirigir la Clínica en qüestions acadèmiques i administratives.
 - b. Representar la Clínica davant el Deganat i les altres instàncies universitàries internes.
 - c. Representar la Clínica davant la societat civil i en les xarxes clíniques nacionals i internacionals.
 - d. Promoure i impulsar la creació de convenis i acords de col·laboració.
 - e. Promoure i impulsar la formació que es considere necessària en funció de les consultes previsibles o dels convenis subscrits.
 - f. En general, vetlar pel bon funcionament de totes les seccions de la Clínica.
 - g. Supervisar l'alumnat que desenvolupa les seues pràctiques externes en la Clínica.

4. La Coordinació Acadèmica pot delegar algunes de les seues funcions en una coordinadora o coordinador acadèmic, si així ho exigeix el correcte funcionament de la Clínica o ho considera oportú per qualsevol altra causa justificada.

Article 8: Funcions de la persona responsable acadèmica de cada una de les seccions de la Clínica

1. Cada secció de la clínica ha de disposar d'una persona responsable acadèmica. Pot haver-hi més d'una quan hi haja subdivisió per matèries dins d'una mateixa secció o l'augment del nombre de casos ho requerisca.
2. Entre les seues funcions es troben:
 - a. Dirigir la secció o seccions de la Clínica per a les quals ha sigut designada.
 - b. Seleccionar i acceptar les consultes o casos rebuts, assignar-les als equips de treball, designar el professorat tutor i, si escau, contactar amb les supervisores o supervisors que puguin designar-se.
 - c. Promoure i impulsar la formació que es considere necessària en l'àmbit de la secció de la Clínica corresponent.
 - d. Proposar a la Coordinació Acadèmica, en l'àmbit de la seua secció, la creació de convenis i acords de col·laboració.
 - e. Supervisar el bon funcionament de la seua respectiva secció de la Clínica.
 - f. Determinar la metodologia més adequada per a aconseguir la finalitat perseguida.
3. El càrrec de persona responsable acadèmica de cada una de les seccions de la Clínica tindrà una duració de tres anys, renovable per períodes iguals. La persona responsable acadèmica serà elegida per Comissió de Coordinació Acadèmica per votació majoritària, a proposta de la Coordinació Acadèmica de la Clínica. En el nomenament de les persones responsables acadèmiques de cada una de les seccions s'ha de determinar, si escau, els efectes administratius i econòmics. Aquest últims s'han de consignar, tret que es dispose una altra cosa, a càrrec del Pla estratègic del centre.

Article 9: Composició, funcions i competències de la Comissió de Coordinació Acadèmica

1. La Comissió de Coordinació Acadèmica (d'ara en avant la Comissió) estarà integrada per la Coordinació Acadèmica i per les persones responsables acadèmiques de cada una de les seccions de la Clínica que la integren. Es designarà entre elles una secretària o secretari, funció que serà assumida de manera rotatòria.

2. Entre les seues funcions es troben:
 - a. Elegir les persones responsables acadèmiques de cada una de les seccions que integren la Clínica, a partir de la primera renovació de càrrecs.
 - b. Resoldre els conflictes i discrepàncies que puguen plantejar-s'hi.
 - c. Dissenyar la documentació que haja d'elaborar-se en la Clínica.
 - d. Proposar la reforma d'aquest Reglament.
3. La Comissió es reunirà periòdicament, a petició de qualsevol dels seus components i, almenys, una vegada al semestre. De cada reunió s'alçarà una acta amb la relació de les persones assistents i els acords adoptats, que serà remesa, quan es considere oportú, a totes les persones que siguen membres del projecte.

Article 10. Funcions del professorat tutor

1. El professorat tutor desenvolupa la seua funció en les respectives seccions de la Clínica en relació amb les consultes prèviament seleccionades per la persona responsable acadèmica de cada una de les seccions de la Clínica i determina la metodologia més adequada per a aconseguir la finalitat perseguida.
2. Entre les seues funcions es troben:
 - a. Contactar amb l'equip de treball, després d'haver acceptat el cas o consulta.
 - b. Exercir les labors de tutela i suport que se li assignen per part de la persona responsable acadèmica de la secció de la Clínica que procedisca.
 - c. Realitzar, si fora necessari, sessions de formació prèvies a la resolució dels casos.
 - d. Proporcionar a l'equip de treball les guies i directrius per a l'estudi del cas i per a la proposta de solució.
 - e. Corregir les propostes de resolució que l'equip de treball present fins a la redacció definitiva.
 - f. Adoptar la deguda diligència per a resoldre les consultes en el temps màxim establert.
 - g. Avaluar l'alumnat que forme part de l'equip de treball sobre la base de les normes d'avaluació proposades per la Comissió de Coordinació Acadèmica de la Clínica i que hagen estat degudament publicades.
3. En els supòsits en què l'alumnat tutoritzat estiga realitzant en la Clínica les seues pràctiques acadèmiques externes o el treball de final de grau o de final de màster, la naturalesa de la seua activitat tindrà la consideració de tutoria acadèmica i es regirà per la regulació específica de la Clínica, pel que es preveu, segons el cas, i per la *Normativa de pràctiques acadèmiques externes de l'estudiantat de la Universitat*

Jaume I o per la Normativa dels treballs de final de grau i de final de màster de la Universitat Jaume I.

Article 11. Funcions de la supervisora o supervisor de pràctiques acadèmiques externes

La Coordinació Acadèmica de la Clínica, en la seua funció de supervisió de l'alumnat que desenvolupa les seues pràctiques acadèmiques externes en aquesta, té els següents deures:

1. Acollir l'estudiantat i organitzar, juntament amb les responsables acadèmiques, l'activitat que ha de desenvolupar durant l'estada en la Clínica.
2. Supervisar les seues activitats i orientar i controlar el desenvolupament de la pràctica.
3. Informar l'estudiantat sobre l'organització i el funcionament de la Clínica.
4. Coordinar juntament amb els coordinadors i coordinadores acadèmics, i amb el professorat tutor, el desenvolupament de les activitats que ha de dur a terme l'alumnat.
5. Proporcionar la formació complementària que necessite l'estudiantat per a la realització de les pràctiques externes, així com els mitjans materials indispensables per al desenvolupament de la pràctica.
6. Emetre un informe final de la labor realitzada per l'estudiantat de l'entitat.

Article 12. Funcionament de la Clínica

1. El funcionament de la Clínica en els casos d'atenció directa es regirà per les regles que establisca la Comissió, que hauran de publicar-se.
2. El funcionament de la Clínica en els casos d'elaboració d'informes, memòries, estudis, protocols de bones pràctiques, guies divulgatives i altres activitats, es regirà per les normes que adopten de comú acord la Comissió i el professorat tutor en atenció a les circumstàncies del cas, i es podrà utilitzar el model de procés per a la realització d'informes i memòries jurídiques que aprobe la Comissió.
3. Els assumptes que resulten dels convenis subscrits entre la Universitat Jaume I i altres entitats i col·legis professionals es regiran pels protocols d'actuació que s'establisquen en el marc d'aquests.

Article 13. Realització de les pràctiques externes acadèmiques i del treball de final de grau o de final de màster en la Clínica

En les condicions que establisquen els òrgans i la normativa corresponent, les pràctiques acadèmiques externes i, si escau, el treball de final de grau o el treball de final de màster podran realitzar-se en la Clínica en funció de les places que aquesta oferisca per a cadascuna de les assignatures. L'alumnat haurà de desenvolupar les tasques que se li encomanen.

Article 14. Protecció de dades

La Clínica es compromet a respectar en tot moment el que es disposa en la legislació aplicable sobre protecció de dades de caràcter personal, especialment la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals, i el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE, i adoptarà les mesures de seguretat que siguin necessàries i reconeixerà, a les persones que utilitzen els serveis de la Clínica, els drets que la llei els atorga.

CAPÍTOL III. ALUMNAT

Article 15. Requisits de l'estudiantat

1. El nombre de places que podrà ocupar en la Clínica serà el que dispose cada any la Comissió de Coordinació Acadèmica.
2. Poden ocupar plaça en la Clínica:
 - a. L'alumnat matriculat en l'assignatura de Pràctiques Externes de qualsevol dels graus i postgraus, especialment, màsters de l'àmbit jurídic que s'imparteixen en la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques.
 - b. L'alumnat matriculat en l'assignatura de Treball de Final de Grau o Treball de Final de Màster de qualsevol dels graus i postgraus, especialment, màsters de l'àmbit jurídic que s'imparteixen en la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques.
 - c. Quan encara queden places per ocupar, l'alumnat matriculat en qualsevol altra assignatura de qualsevol dels graus i postgraus, especialment, màsters de l'àmbit jurídic que s'imparteixen en la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques.

Article 16. Obligacions i drets de l'alumnat i del voluntariat

1. L'alumnat de la Clínica té les següents obligacions:
 - a. Assistir a les sessions de formació obligatòria.
 - b. Estudiar els casos que li siguin assignats i resoldre'ls amb la deguda diligència.
 - c. Treballar en equip i atendre les recomanacions del personal docent amb funcions de tutoria.
 - d. Complir el nombre d'hores de presència en la Clínica i atendre l'oficina durant les hores assenyalades.
 - e. Observar la deguda confidencialitat de les dades aportades per les persones sol·licitants o obtingudes en relació amb els casos en què participa o s'han resolt en la Clínica, tant durant la seua participació, com després que haja cessat la seua actuació.
 - f. Conservar i custodiar les instal·lacions i el material a la seua disposició, així com l'arxiu i els documents elaborats o aportats a l'expedient.
 - g. Respectar els drets de les usuàries i usuaris i participants en la Clínica i adequar la seua actuació als objectius d'aquesta.
 - h. Acceptar els objectius i fins de la Clínica, i respectar la seua manera d'actuació.
2. En cas d'incompliment d'aquests deures, la Comissió pot acordar el cessament de l'activitat de l'alumnat en la Clínica.
3. L'alumnat de la Clínica té els següents drets:
 - a. A rebre la formació prèvia a la resolució dels casos en les matèries previstes especificades en la guia docent i en el cronograma.
 - b. A comptar amb l'assistència i supervisió del personal docent amb funcions de tutoria i supervisió en l'elaboració de contestacions a consultes, informes o memòries sol·licitats.
 - c. A poder canviar d'assumpte o tema quan hi haja causes que ho justifiquen, dins les possibilitats de la Clínica.
 - d. A ser avaluat conforme als criteris establits per la Comissió, degudament publicades en la guia acadèmica de la Clínica.
 - e. A participar activament en la Clínica, així com en el disseny, desenvolupament i avaluació dels assumptes en què treballa.
 - f. A utilitzar adequadament les instal·lacions i els mitjans materials de la Clínica.

Disposicions addicionals

Primera. Modificació del Reglament

Aquest Reglament es pot modificar a proposta de la Comissió, que haurà de presentar un esborrany per a la seua discussió en una reunió amb les persones membres de la Clínica.

De les modificacions del Reglament s'ha d'informar la Junta de la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques, i han de ser aprovades pel Consell de Govern de la Universitat Jaume I.

Segona. Normativa supletòria

En tot allò que no està regulat en aquest Reglament serà aplicable la normativa general de la Universitat Jaume I. Especialment:

- a. La normativa de pràctiques acadèmiques externes de l'estudiantat de la Universitat Jaume I.
- b. La normativa dels treballs de final de grau i de final de màster de la Universitat Jaume I.

Disposició transitòria. Càrrecs

En el curs acadèmic en què es produeix l'aprovació d'aquest Reglament, amb la Clínica en funcionament, les coordinadores i coordinadors de cada secció seran els que realitzaven aqueixes funcions amb anterioritat, excepte renúncies o baixes justificades.

En acabar cada curs acadèmic s'ha de fer l'elecció de tots els càrrecs per part de les persones membres de la Comissió de Coordinació Acadèmica, per majoria simple.

Disposició final. Entrada en vigor

Aquest Reglament entrarà en vigor l'endemà de la publicació en el *Butlletí Oficial de la Universitat Jaume I* (BOUJI).